

Ög 212. Ålbäcken, Viby sn.

Litteratur: B. Cnattingius, Drag ur vägarnas historia i Östergötland, i: Östergötlands vägbok (1944), s. 14.

Ög 213. Västerlösa kyrka.

Pl. 108.

Litteratur: ⁶⁶ Anton Ridderstad, Östergötlands historia I (1914), s. 91; O. von Friesen, Runorna (Nordisk kultur VI) (1933), s. 186 f (med avbildning av stenen).

Äldre avbildningar: E. Brate, Foto (ATA).

Kalkstenshällen anträffades i mars 1729 vid öppnandet av en grav på kyrkogården, och den låg enligt vad Broocman meddelar år 1760 »fast litet under jorden». Såväl detta läge strax under markytan som frånvaron av alla andra gravvårdsdelar tyder på, att hällen legat direkt på marken ovanför en grav, såsom de bägge i orört läge anträffade kalkstenshällarna på S:t Martins kyrkogård i Skenninge (Ög 273, 274). Sannolikt befann sig även Västerlöсахällen, då den hittades 1729, på sin ursprungliga plats och kanske i helt orört skick, då den grunda jordtäckningen kan vara åstadkommen av maskar,⁶⁷ lövfällning o.d. Hällens avsmalning mot nederänden (0,65 resp. 0,58 m.) är icke heller så stark som på de typiska lockhällarna till Eskilstunakistorna.

Den vackra hällen förvarades vid mitt besök 1946 i kyrkans vapenhus, men dess övre del var svårt överdragen med tjära, och även den av Brate begagnade svarta färgen vid ifyllningen 1910 hade runnit ut och vanställt stenen, särskilt i dess övre ände, som var nästan alltigenom svart. Det har icke lyckats mig att på ett tillfredsställande sätt avlägsna dessa vanprydnader, som besvära den fotografiska avbildningens övre parti. Färgstoffet och tjäran ha bitit sig in i den luckra kalkstensytan, som icke tål alltför

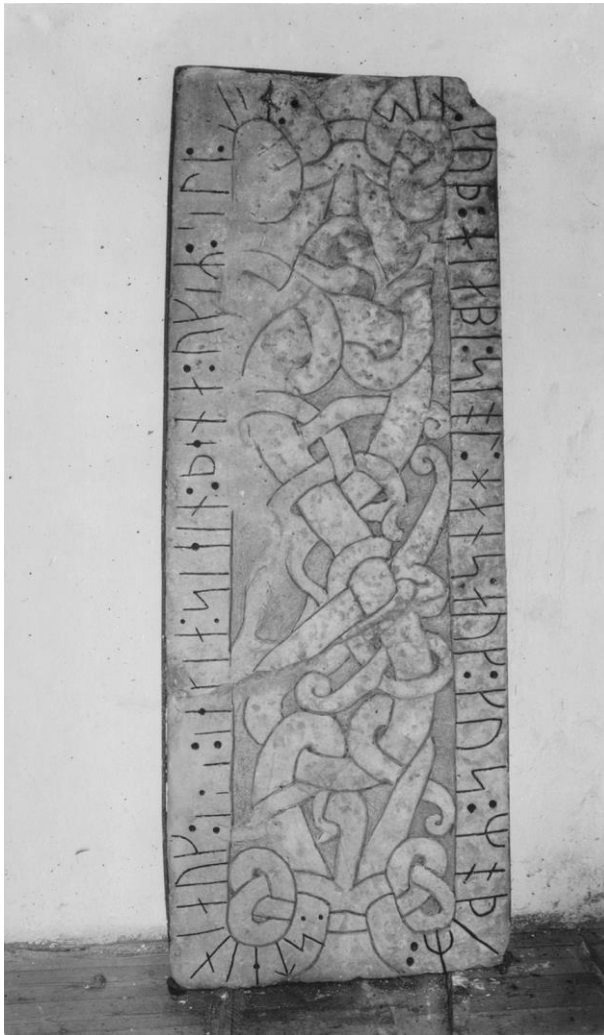
kraftig bearbetning av vare sig mekanisk eller kemisk art.

Till Brates beskrivning av hällen och dess inskrift är intet att tillägga. Hans kritik av Nordenskjöld är omotsäglich.

Inskrift:⁶⁸

: stein|auk : leṭ : leḱia : stein : pena : uḱir : --uṭi
 5 10 15 20 25 30
 : -un : sin : kuḱ : hiabi : siol : hans : auk : kus :
 35 40 45 50 55 60
 moḱir :
 65

»Stenlög lät lägga denna sten över (Alver?), sin son. Gud hjälpe hans själ och Guds moder!»

Plansch 108b. Ög 213. Västerlösa kyrka. Foto Nordén 1946. [Vid planschen står »Frilägges!» Jansson skriver 1947: Kraftigt retuscherad]

⁶⁶ Wessén skriver i marginalen: Finns intet att tillägga? Janses Medeltidsminnen?

⁶⁷ Det i utgåvan genomstrukna ordet har av Wessén satts inom parentes och därutöver har ett frågetecken skrivits i marginalen.

⁶⁸ Jansson skriver i PM 1947: R[uninskr.] och ö[vers]. utgår.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.